

Lietuvos Respublikos
APLINKOS MINISTERIJA

Lietuvos nekilnojamojo turto
plėtros asociacija

K A U N O
TECHNOLOGIJOS
UNIVERSITETAS

VILNIAUS GEDIMINO
TECHNIKOS UNIVERSITETAS

LIETUVOS
ARCHITEKTŲ
SĄJUNGA

LIETUVOS PROJEKTAVIMO ĮMONIŲ ASOCIACIJA

Urbanistinis forumas

ŠEŠTOJO LIETUVOS URBANISTINIO FORUMO

„Šiuolaikiški miestai ir miesteliai: situacija, vystymosi tendencijos, vizija“,
įvykusio 2012 m. lapkričio 15 d. Vilniaus Gedimino technikos universitete,

REZOLIUCIJA

2012 m. gruodžio 12 d.
Vilnius

ŠEŠTASIS URBANISTINIS FORUMAS PATVIRTINO, kad šalies miestai ir miesteliai yra valstybės ir gyventojų gerovės pagrindas, tačiau nerimą kelia tai, kad jie vystosi ne visuomet pageidaujama linkme, Lietuvos miestuose per 1989 – 2011 m. laikotarpį sumažėjo gyventojų skaičius dėl emigracijos, persikėlimo gyventi į užmiesčius ir neigiamos natūralios kaitos. Didieji miestai Kaunas ir Šiauliai neteko per 24 proc., Panevėžys beveik 21 proc., Klaipėda beveik 20 proc., Vilnius 9 proc., o Lietuvoje sumažėjo apie 12 proc. gyventojų, nežiūrint į tai, naujų teritorijų panaudojimas statyboms plečiasi. „Besitraukiančių“ miestų kontekste būtina formuoti naują požiūrį į miesto vystymąsi: išvengiant netikslingos teritorinės plėtros, ieškant vidinių rezervų, optimizuojant urbanistinės – erdvinės struktūros kokybinius parametrus. Šiems tikslams pasiekti stokojama aiškios valstybės erdvinio planavimo ir urbanistinės politikos; teritorijų planavimo dokumentuose nepakankamai atsižvelgiama į demografinę, ekonominę situaciją; auga gamtos ir energetinių išteklių naudojimas; didėja aptarnavimo infrastruktūros poreikis; nepakankamai saugomas urbanistinis paveldas, o Lietuvos gyventojų galimybės naudotis gamtiniais ištekliais dėl žemėtvarkos ir teritorijų planavimo dokumentuose nenumatytų šias galimybes užtikrinančių reglamentų mažėja.

ŠEŠTOJO URBANISTINIO FORUMO DALYVIAI:

Pritaria Jungtinių Tautų ir ES Briuselio deklaracijai, Europos miestų chartijai, Europos Parlamento rezoliucijos dėl miestų vaidmens vykdant sanglaudos politiką nuostatomis.

Tęsia urbanistinių forumų veiklą ir remia Pasaulinės miestų planuotojų dienos, minimos kasmet lapkričio 8 dieną, renginių iniciatyvą.

Siekia:

- tvaraus Lietuvos miestų vystymosi taupiai naudojant žemę ir gamtinius išteklius, plėtojant atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą, mažinant neigiamą poveikį aplinkai, keliant gyvenimo, darbo ir poilsio aplinkos kokybę, gyventojams dalyvaujant ir kūrybiškai pasireiškiant miestų plėtroje formuojant architektūrinės-meninės erdves;
- geriau suvokti vyraujančias pasaulio ir vietos urbanistines tendencijas, pripažinti pažangias idėjas, plėtros strategijas ir jų panaudojimą sprendžiant šiuolaikinius urbanistinius uždavinius;
- stiprinti darnios plėtros principų įtaką kuriant ir gerinant regionų, miestų ir miestelių viešųjų erdvių, parkų, susisiekimo sistemų struktūrų ir kitos infrastruktūros kokybę, teritorinių bendruomenių, gyvenamųjų kvartalų aplinką;
- miestų kompleksinio projektavimo praktikos, ypatingą dėmesį skiriant miestų erdvinės struktūros optimizavimui; miestų centrinės dalies atnaujinimui, viešųjų erdvių sistemos kūrimui; urbanistinio paveldo apsaugai; gyvenamųjų rajonų kompleksinei renovacijai; apleistų pramoninių teritorijų konversijai; miestų susisiekimo sistemų optimizavimui, pirmenybę teikti viešajam transportui;
- didinti vietos savivaldos institucijų įgaliojimus ir atsakomybę;
- visuomenei suteikti žinias ir informaciją, skatinant strateginį mąstymą, kad pasirinktų ekologišką, darnų gyvensenos būdą.

ŠEŠTOJO URBANISTINIO FORUMO DALYVIAI S I Ū L O:

1. Pasirengti Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungai veiksams ir užtikrinti priimtų Forumų rezoliucijų įgyvendinimą. Stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą su Jungtinių Tautų ir Europos Sąjungos institucijomis siekiant įgyvendinti konkrečius sprendimus, skirtus Europos kontinento darniam vystymui ir teritorijų sanglaudai.
2. Siekti, kad VII Forumas taptų dalimi Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungoje (2013 metų II pusmetis) renginių ir juose būtų pristatyta tarptautinė miestų plėtros planavimo ir valdymo geroji patirtis įveikiant pereinamojo laikotarpio iššūkius. VII Lietuvos urbanistinį forumą organizuoti sujungiant galimus tarptautinius ir vietos intelektualinius bei finansinius išteklius, bendradarbiaujant su Jungtinių Tautų Habitat programos sekretoriatu, kitomis tarptautinėmis organizacijomis ir Lietuvos institucijomis.
3. Visuomenės švietimo, ES ir valstybės investicijų į viešą infrastruktūrą ir aplinkos tvarkymą, žemės ir nekilnojamojo turto mokesčių pagalba mažinti miestų ir miestelių išdrikimą lemiančią urbanistinę plėtrą, bendruosiuose planuose numatyti naujų urbanizuojamų teritorijų plėtros poreikio pagrindimą. Įtvirtinti miestų vidinės plėtros prioritetą, esamos miesto infrastruktūros efektyvų panaudojimą.
4. Tobulinti teritorijų planavimo sistemą, siekiant pagerinti planavimo darbų kokybę, suvienodinti bei pagal planavimo lygmenis diferencijuoti bendrųjų planų (kompleksinių planų) ir kitų teritorijų planavimo dokumentų turinį, apimtį, pateikimo formą, parengti metodines priemones teritorijų planavimo dokumentų rengimui.
5. Teritorijų planavimo įstatyme ir reglamentuojančiuose teisės aktuose apibrėžti viešojo visuomenės intereso turinį, nustatant viešųjų teritorijų – susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų, socialinių objektų, želdynų, bendro naudojimo erdvių, rekreacinių teritorijų poreikius bei prioritetus, viešųjų interesų prioritetą ir santykį su kitais interesais. Numatyti viešojo intereso įgyvendinimui reikalingą finansavimą.

6. Parengti teritorijų planavimo dokumentų kokybės vertinimo sistemą, planavimo normas. Inicijuoti nuolat veikiančios bendrųjų planų kokybę vertinančios ekspertų grupės sudarymą prie derinančių institucijų. Parengti bendrųjų planų (kompleksinių planų) įgyvendinimo monitoringo vykdymo metodiką, apibrėžti konkrečių institucijų atsakomybę už monitoringo vykdymo kokybę.
7. Inicijuoti juridinių, normatyvinių ir metodinių dokumentų parengimą, kurie sudarytų galimybes planuojant miestų teritorijas sujungti žemės sklypus į vieną teritorinį vienetą ir kompleksiškai spręsti urbanistinius, architektūrinius, socialinius, viešųjų erdvių formavimo ir kitus klausimus.
8. Siekti, kad nekilnojamojo turto ir žemės mokesčių sistema, kaip realus savivaldai suteiktas įrankis, skatintų darnų urbanizuotų teritorijų vystymąsi.
9. Stiprinti už integruotą planavimą ir įgyvendinimą atsakingas valstybės bei savivaldybių institucijas, organizuoti specialistų mokymus, kvalifikacijos kėlimą.

Rezoliuciją pasirašo:

Aplinkos ministras

Gediminas Kazlauskas

Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacijos
prezidentas

Robertas Dargis

Vilniaus Gedimino technikos universiteto
rektorius

doc. dr. Alfonsas Daniūnas

Kauno technologijos universiteto
rektorius

prof. habil. dr. Petras Baršauskas

Lietuvos architektų sąjungos
pirmininkas

doc. Gintautas Blažiūnas

Lietuvos statybininkų asociacijos
prezidentas

Adakras Šeštakauskas

Lietuvos statybos inžinierių sąjungos
pirmininkas

doc. Algirdas Vapšys

Lietuvos projektavimo įmonių asociacijos
direktorius

Rimvydas Pranaitis